

ВОЈНОТЕХНИЧКИ ИНСТИТУТ
Београд, Ратка Ресановића 1, тел (011) 2508-308, факс (011) 2508-474
www.vti.mod.gov.rs/infolab infolab@vti.rs

**Упутство за проверу квалитета системског софтвера
и хардвера за приређивање посебних игара на срећу
- клађење**

Q3-120-058

Обавезна примена од:
25.05.2021.

ОДОБРАВА:
ДИРЕКТОР
пуковник
др Бојан Павковић, дипл. инж.

САДРЖАЈ

	страна
1. ПРЕДМЕТ УПУТСТВА	2
2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ	2
3. ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ	2
3.1. Термини и дефиниције.....	2
3.2. Скраћенице	2
4. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА.....	2
5. ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ	3
5.1. Провера системског софтвера	4
5.2. Провера хардвера: рачунар - сервер	4
5.3. Провера хардвера: мрежна опрема	4
5.4. Провера хардвера: штампач тикета	5
6. ПРЕГЛЕД ЗАПИСА.....	5
7. ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА.....	5

ПРИЛОЗИ:

Прилог 1:Образац Q4-120-138 Захтев за проверу системског софтвера за ИКС - клађење.....	6
Прилог 2:Образац Q4-120-139: Захтев за проверу рачунара који су део ИКС - клађење.....	7
Прилог 3:Образац Q4-120-140: Захтев за проверу мрежне опреме која је део ИКС - клађење.....	8
Прилог 4: Образац Q4-120-141: Захтев за проверу штампача тикета који су део ИКС - клађење.....	9

Издање број: 1	Број измена					Ознака копије:
Укупно страна: 9						
Прво издање: 25.05.2021.						

Овај документ је власништво ВТИ и исти се може прештамповати и умножавати само уз одобрење ОЈК ВТИ.

1. ПРЕДМЕТ УПУТСТВА

Овим упутством се дефинише поступак провере системског софтвера и хардвера ИКС за приређивање посебних игара на срећу - клађење.

2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Упутство се примењује у процесу провере техничких и функционалних карактеристика системског софтвера и хардвера на уплатно – исплатном месту, а који се користе у оквиру ИКС за приређивање посебних игара на срећу – клађење, и односи се на сва физичка и правна лица која су на било који начин укључена у овај процес.

3. ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

3.1. Термини и дефиниције

Системски софтвер: је скуп програма, процедура, структура података и одговарајуће документације, намењених правилном и несметаном функционисању рачунарског система.

Средство електронске комуникације: је персонални рачунар (фиксни или преносиви), мобилни уређај (телефон, таблет рачунар и сл.) и други уређаји који се користе за приређивање посебних игара на срећу - клађење.

Лабораторија: је лабораторија за проверу испуњености техничких и функционалних карактеристика опреме за приређивање игара на срећу.

У документу су коришћени и изрази страног порекла, писани етимолошки или фонетски.

3.2. Скраћенице

УИС: Управа за игре на срећу.

КИУ: Контролор испуњености услова (руководилац лабораторије),

КАСХ: Контролор апликативног и системског софтвера и хардвера.

КИУИКС: контролор испуњености техничких и функционалних услова ИКС.

VPN: Virtual private network (Виртуелна приватна мрежа) - приватна комуникациона мрежа која омогућава корисницима да преко јавне мреже одржавају заштићену комуникацију.

ИКС: Информационо Комуникациони Систем за приређивање посебних игара на срећу – клађење.

4. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

- Закон о играма на срећу ("Службени гласник РС", број 18 од 3. марта 2020.),
- ПРАВИЛНИК (П1) о информационо-комуникационом систему за приређивање посебних игара на срећу - клађење– Сл. гласник РС 152/20,
- ПРАВИЛНИК (П2) о облику и садржини налепнице за означавање и регистрацију столова, аутомата за игре на срећу и уплатно-исплатних места у кладионици – Сл. гласник РС 152/20,
- ПРАВИЛНИК (П3) о начину вођења базе података о лицима која су остварила добитак код приређивача игара на срећу – Сл. гласник РС 152/20,
- Q3-120-056 Упутство за проверу испуњености техничких и функционалних карактеристика информационо комуникационог система за за приређивање посебних игара на срећу - клађење,

- Q3-120-057 Упутство за проверу рачунарске мреже информационо комуникационог система за земаљско клађење,
- Q3-120-059 Упутство за проверу квалитета софтвера за посебне игре на срећу - клађење,
- Q3-120-060 Упутство за проверу безбедности информација у ИКС за приређивање посебних игара на срећу - земаљско клађење,
- SRPS ISO 9001:2015 Системи менаџмента квалитетом - Захтеви,
- SRPS ISO/IEC TR 12182:2016 Системски и софтверски инжењеринг – Оквир за категоризацију ИТ система и софтвера и упутство за коришћење,
- SRPS ISO/IEC/IEEE 12207:2020 Системски и софтверски инжењеринг-Процеси животног циклуса софтвера,
- SRPS ISO / IEC 17025:2011 Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање,
- SRPS ISO/IEC/IEEE 24748-3:2021 Системски и софтверски инжењеринг – Менаџмент животног циклусом – Део 3: Упутство за примену ISO/IEC 12207,
- SRPS ISO/IEC IEEE 15939:2018 Системски и софтверски инжењеринг-Процеси мерења,
- SRPS ISO/IEC 27000 - Информационе технологије — Технике безбедности — Системи менаџмента безбедношћу информација,
- SRPS ISO/IEC 27001:2018 Информационе технологије-Технике безбедности-Системи менаџмента безбедношћу информација-Преглед и речник,
- SRPS ISO/IEC 25040 (ен), Системски и софтверски инжењеринг – Захтеви за квалитет и вредновање система и софтвера (SQuaRE) – Процес вредновања,
- SRPS ISO/IEC 25010 (ен), Системски и софтверски инжењеринг – Захтеви за квалитет и вредновање система и софтвера (SQuaRE) – Модели квалитета система и софтвера,
- SRPS EN 55014-2: 2015 – захтеви за електричне апарате за домаћинство, електричне алате и сличне уређаје – Део 2: Имуност,
- Q1-001-001 Пословник о квалитету Војнотехничког института.
- Q2-080-001 Процедура за преиспитивање захтева, дефинисање понуде и уговарање услуга

НАПОМЕНА: Код примене референтног документа важи последње издање (укључујући и његове измене).

5. ПОСТУПАК ПРОВЕРЕ

У оквиру системског софтвера проверава се:

- Оперативни систем,
- „Device drivers”- покретачи уређаја,
- GUI - графичко корисничко окружење,
- „Utility” - услужни софтвери,

а у оквиру хардвера:

- рачунари,
- сервери,
- мрежна опрема,
- штампачи тикета,
- остале компоненте у мрежи.

За проверу системског софтвера и хардвера потребно је доставити следећу документацију:

- купопродајни уговор-поруџбеницу за системски софтвер;

- купопродајни уговор-поруџбеницу за хардвер;
- документацију добијену уз купљени системски софтвер;
- документацију добијену уз купљени хардвер;
- уговор о одржавању хардвера;
- хардверску конфигурацију средстава на којима је инсталиран системски софтвер, а која су предмет провере;

5.1. Провера системског софтвера

Захтев за проверу системског софтвера се подноси на обрасцу Q4-120-138 (Прилог 1).

Захтев за проверу системског софтвера треба да садржи податке о:

- називу подносиоца захтева,
- броју купопродајног уговора-поруџбенице,
- назив оперативног система и број станица са ОС,
- броју купљених лиценци,
- врсти лиценце.

Поред горњих података потребно је доставити и:

- списак драјвера свих хардверских компоненти,
- расположиву документацију о „utility” (услужним) софтверима.

5.2. Провера хардвера: рачунар - сервер

Захтев за проверу хардвера се подноси на обрасцу Q4-120-139 (Прилог 2).

Уколико је на више уплатно – исплатних места идентичан рачунар, уз овај образац се може доставити и посебно табела са њиховим адресама.

Или се позвати на документ у оквиру ИКС у којем су већ налазе тражени подаци.

Захтев за проверу хардвера треба да садржи следеће податке:

- Назив подносиоца захтева,
- Тип уређаја,
- Локација: адреса,
- Серијски број,
- Оперативни систем,
- Подаци о компонентама,
- Назив бренда,
- Матична плоча: произвођач, модел,
- Процесор: произвођач, модел,
- РАМ: произвођач, тип, капацитет,
- Хард диск: произвођач, тип, капацитет,
- Мрежна карта: произвођач, модел.

Уколико рачунар – сервер има бренд назив, није потребно описивати његове детаље.

5.3. Провера хардвера: мрежна опрема

Захтев за проверу мрежне опреме се подноси на обрасцу Q4-120-140 (Прилог 3).

Уколико је на више уплатно – исплатних места идентична мрежна опрема, уз овај образац се може доставити и посебно табела са њиховим адресама.

Или се позвати на документ у оквиру ИКС у којем су већ налазе тражени подаци.

Захтев за проверу мрежне опреме треба да садржи следеће податке:

- Пун назив подносиоца захтева,
 - Тип мрежне опреме (рутер, свич),
 - Локација (адреса),
 - Серијски број,
-

- Модел (произвођач и модел),
- Верзија OS-а,
- Уграђени модули (gbic, sfp, wan, ethernet switching network module и др.).

5.4. Провера хардвера: штампач тикета

Захтев за проверу штампача тикета подноси се на обрасцу Q4-120-141 (Прилог 4).

Потребно доставити следеће податке:

- тип штампача (термални, ласерски,...),
- произвођач штампача,
- списак свих уплатно – исплатних места где се налазе идентични штампачи.

Поред наведеног, потребно доставити и:

- пратећу документацију штампача,
- процедуру којом се прати број одштампаних тикета,

Лабораторији се, због провере техничких и функционалних карактеристика, доставља по један штампач (узорак) из сваке групе идентичних.

6. ПРЕГЛЕД ЗАПИСА

У процесу контроле квалитета системског софтвера приређивача формирају се следећи записи:

- Образац Q4-120-138: Захтев за проверу системског софтвера за ИКС - клађење (Прилог 1.),
- Образац Q4-120-139: Захтев за проверу рачунара који су део ИКС - клађење (Прилог 2.),
- Образац Q4-120-140: Захтев за проверу мрежне опреме која је део ИКС - клађење (Прилог 3.),
- Образац Q4-120-141: Захтев за проверу штампача тикета који су део ИКС – клађење (Прилог 4.)
- Извештај о извршеној провери испуњености техничких и функционалних карактеристика ИКС за приређивање игара на срећу за - клађење, (Прилог 4, Упутство Q3-120-056).

7. ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАШЋЕЊА

За извођење појединих активности одговорна су лица која су одређена да учествују у спровођењу упутства. За контролу и примену овог упутства одговоран је КАСХ.

Прилог 1

Изглед обрасца Q4-120-138: Захтев за проверу системског софтвера за ИКС - клађење

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-138
	Захтев за проверу системског софтвера за ИКС - клађење	
1. Назив подносиоца захтева		
2. Број уговора-поруџбенице		
3. Назив оперативног система и број рачунара на којима је инсталиран		
4. Број купљених лиценци		
5. Врста лиценце		

ПОМОЋ

ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-138

Прилог 2

Изглед обрасца Q4-120-139: Захтев за проверу рачунара који су део ИКС - клађење

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-139
	Захтев за проверу рачунара који су део ИКС - клађење	
1. Подносилац захтева:		
Општи подаци о рачунару 2. Тип рачунара: Сервер ☐ Радна станица ☐ 3. Локација рачунара (адреса играчнице, место): 4. Серијски број (ако постоји): 5. Оперативни систем:		
Подаци о компонентама 6. Назив рачунара (ако постоји назив који даје произвођач као име бренда) 7. Матична плоча: 8. Процесор: 9. RAM: 10. Хард диск: 11. Мрежна карта:		

ПОМОЋ

ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-139

Прилог 3

Изглед обрасца Q4-120-140: Захтев за проверу мрежне опреме која је део ИКС - клађење

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-140
	Захтев за проверу мрежне опреме која је део ИКС - клађење	

1. Назив подносиоца захтева:

Општи подаци о мрежној опреми:

2. Тип уређаја:

свич ☐

рутер ☐

3. Локација опреме: (адреса:уплатно - исплатно место, рачунски центар...)

4. Серијски број:

5. Модел:

6. Верзија OS-а:

7. Уграђени модули:

ИНФОРМАТИВНО!

ПОМОЋ ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-140

Прилог 4

Образац Q4-120-141: Захтев за проверу штампача тикета који су део ИКС – клађење

	ЛАБОРАТОРИЈА ЗА ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ И ФУНКЦИОНАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИРЕЂИВАЊЕ ИГАРА НА СРЕЋУ	Q4-120-141
	Захтев за проверу штампача тикета који су део ИКС - клађење	
1. Подносилац захтева:		
Општи подаци о штампачу тикета 2. Тип штампача: Термални ☐ Ласерски ☐ Остало ☐ 3. Произвођач штампача 4. Тип и ознака штампача 5. Локација штампача тикета (адреса уплатно - исплатног места): 6. Назив процедуре којом се прати број одштампаних тикета: 7. Навести називе пратеће документације штампача (уколико постоје):		

ПОМОЋ

ШТАМПАЈ

Образац Q4-120-141